

Norsk Crowdfunding Forening
styret@norskcrowdfundingforening.no

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Pb 8008 Dep
0030 Oslo

Departementets ref: 16/3834

22. august 2019

Vedr. høring om forslag til regulering av folkefinansiering (crowdfunding)

1. Innledning og bakgrunn

1.1 Innledning

Generelt

Vi viser til departementets høringsbrev av 26. april 2019 vedrørende Finanstilsynets forslag til regler for lånebasert crowdfunding, og inngir med dette høringssvar.

Norsk Crowdfunding Forening (NCF) er en frittstående bransjeorganisasjon for alle som har privat, faglig eller yrkesmessig interesse av ulike former for crowdfunding/folkefinansiering, herunder lånebasert, aksjebasert, belønningsbasert og donasjonsbasert folkefinansiering. Våre medlemmer består av plattformer som har virksomhet innen alle former for crowdfunding, akademiske miljøer og aksellerator-/innovasjons-miljøer.

Dette høringssvaret er basert på diskusjoner mellom medlemmene og har vært sirkulert blant medlemmene for innspill før innsendelse.

Forslagene til kvalifiserte og ansvarlige aktører

Oppsummeringsvis er foreningens syn at de overordnede hensyn til forbrukerbeskyttelse og regulering som fremheves i forslaget er viktige, og foreningen er positiv til at lånebasert crowdfunding underlegges en tydeligere regulering der det stilles krav til ledelsens og kvalifiserte eieres egnethet, til styre og daglig leder, til opplysning av forbrukere, til gode klageordninger, til ansvarsforsikring m.v. En tydeligere regulering er egnet til å styrke tilliten til folkefinansiering som konsept, og gjøre regelverket mer forutsigbart for de aktørene som skal operere innenfor det. En slik regulering er også i tråd med det regelverket som er foreslått gjeldende i EU, og er på linje med de krav som stilles til andre finansforetak som ikke er bank eller forsikringselskap.

Forslag til norsk særregulering vil innebære store hindre for utvikling av det norske markedet

NCFs oppfatning er imidlertid at flere av reglene som foreslås ikke vil være egnet til å fremme de hensynene som løftes frem som bærende for forslaget. Foreningen vil foreslå at disse reglene enten ikke vedtas i det hele tatt, eller at reglene gis en helt annen utforming enn det som er foreslått for å sikre at de hensynene som en regulering skal ivareta faktisk blir ivaretatt. Foreningens innvendinger til forslaget knytter seg særlig til kravet til uavhengighet (punkt 2.1 nedenfor), forbudet mot overdragelse av fordringer (punkt 2.2 nedenfor), og forbudet om automatisk diversifisering av långivernes investeringer (punkt 2.3 nedenfor). Etter foreningens syn vil de foreslåtte reglene innebærer at långiverne – forbrukerne – vil få en langt dårligere beskyttelse enn det dagens løsninger gir dem. Foreningen frykter at det produktet folkefinansieringsplattformene vil måtte tilby med den reguleringen tilsynet foreslår, vil være så dårlig og risikofylt for långiverne, at produktet er direkte uegnet for formålet.

I tillegg vil forslaget om forbud mot bruk av agenter (punkt 2.4 nedenfor), dersom det blir vedtatt, effektivt kunne hindre etablering i det norske markedet.

Samlet sett utgjør disse forslagene en betydelig byrde for de aktørene som allerede er etablert i det norske markedet, og vil sammen med de norske långiver-begrensningene gjøre det norske lite attraktivt for nye aktører. Dette vil ha betydning for konkurransesituasjonen og til syvende og sist det tilbudet norske investorer og kapitalsøkende foretak kan benytte seg av.

Foreningen oppfatter forslaget om at hvert lån bare kan inngås med én långiver som direkte uegnet for de formålene tilsynet fremhever (punkt 2.5 nedenfor). Foreningen noterer seg ellers at Finanstilsynet også er bekymret for personopplysningene til långivere og låntakere. Når det gjelder låntakerne nevner vi for ordens skyld at høringen kun gjelder virksomhetslån (ikke lån til forbrukere) og at selskaper ikke har personopplysninger som er beskyttet av personopplysningsloven. Når det gjelder långiverne har disse aktivt investert penger i prosjekter formidlet av plattformene, og plattformene vil gjennomgående ha hjemmel for behandling av personopplysninger knyttet til långiverne i kraft av å oppfylle avtale eller gjennom berettiget interesse. I noen grad innhenter aktørene samtykke til behandling av personopplysninger. Foreningen er for øvrig ikke kjent med saker som skulle indikere at folkefinansieringsplattformer i mindre grad enn andre finansieringsvirksomheter overholder personvernforordningen.

NCF stiller også spørsmål om forslaget til regulering er hensiktsmessig i lys av det forslaget som foreligger til felleseuropeisk regulering av grenseoverskridende folkefinansiering. Sett under ett fremstår det norske forslaget som langt mer konservativt enn det felleseuropeiske forslaget. Skulle forslagene bli vedtatt, må det forventes at ulikhetene mellom nasjonale og felleseuropeiske regler vil få betydning for hvordan folkefinansieringsaktørene velger å organisere seg og eventuelt drive folkefinansieringsvirksomhet i Norge. I fortalen til EUs forslag til regulering av folkefinansiering understrekes det at ulik nasjonal regulering i medlemsstatene har vesentlig og negativ innvirkning på markedet, både for investorene som for de kapitalsøkende foretakene. Det pekes i den sammenheng på at fraværet av en noenlunde lik regulering medlemsstatene imellom fører til at folkefinansierings-tjenester ikke kan utøves grenseoverskridende uten store omkostninger, og at dette innebærer en særlig stor byrde for de virksomheter som søker finansiering i land med liten befolkning, som Norge.¹ I den forbindelse er det grunn til å revurdere forslagene om forbud mot eieres og andres utlån via «egen» plattform, samt forslaget til krav om organisering med hovedsete i Norge (hhv punkt 2.6 og 2.7 nedenfor). Det samme gjelder den forskriftsendringen som allerede er vedtatt og som innebærer en

---

¹ Avsnitt (6) i fortalen til dokument P8_TC1-COD(2018)0048 («EU-forslaget»).

begrensning av lovlige utlån via folkefinansieringsplattformer til 1 million kroner per år (punkt 3 nedenfor).

Ingen særlig regulering av egenkapitalbasert folkefinansiering

Forslaget til ny norsk regulering av folkefinansiering, omfatter ikke egenkapitalbasert folkefinansiering. Tilsynet legger tilsynelatende til grunn at den eksisterende lovgivningen som finnes i Norge, som i høyeste grad er blitt del av norsk rett via EØS-avtalen, er god nok regulering for egenkapitalbasert folkefinansiering i Norge. Både EU og Sverige har i sine utredninger kommet til at tilsvarende svenske og felleseuropeiske regler ikke vil være en egnet regulering av egenkapitalbasert folkefinansiering. Både i Sverige og i EU er det derfor foreslått særlige regler for egenkapitalinvesteringer tilpasset folkefinansieringsmodellen.

I Kapitaltilgangsutvalgets rapport fra 2018 pekes det også på at utviklingen på folkefinansiering «i Norge synes å ha kommet kortere enn i flere andre land. Utvalget mener at en medvirkende årsak til dette kan være at regelverket oppleves som uoversiktlig og fragmentert, og at man bruker det ordinære institusjonsregelverket uten tilpasninger. Det at ingen [på det tidspunktet] har søkt om konsesjon til egenkapitalbasert folkefinansiering, indikerer at etableringshindringene er betydelige.»²

Kapitaltilgangsutvalget understreker også det at «de fleste land som har innført eget regelverk [om folkefinansiering], har gjort det på siden av MiFID, med siktemål om å oppnå balanse mellom hensynet til investorbeskyttelse og å legge til rette for finansiering av gründere.»³ At slike vurderinger ikke er reflektert i høringsnotatet, kan skyldes prosessen og den begrensede utredningen som er gjort før høringsnotatet ble fremlagt. Det fremstår uansett som en betydelig svakhet ved forslaget at denne delen av folkefinansiering ikke er behandlet mer inngående. Foreningens syn er at regulering av egenkapitalbasert folkefinansiering, på siden av eller under MiFID, bør utredes uavhengig av hva som skjer med forslagene til regulering av lånebasert folkefinansiering, og da i lys av de funnene Kapitaltilgangsutvalget har gjort med hensyn til både hvilke krav som stilles til denne type verdipapirvirksomhet, samt behovene til kapitaløkende selskaper.

Forslaget om forbud mot folkefinansierte forbrukerlån

I tråd med høringsbrevet inneholder dette høringssvaret ingen kommentarer til forslaget om forbud mot formidling av lån til forbrukere. Det ligger i sakens natur at foreningen har synspunkter på dette og imøteser departementets lovgivningsarbeid også på dette feltet.

1.2 Bakgrunn – markedets behov for finansiering og avkastning

Kapitaltilgangsutvalget ledet av Aksel Mjøs ble oppnevnt 31. mars 2017 for å vurdere kapitaltilgangen i norsk næringsliv. Ett hovedfunn i utvalgets virksomhet var at prosjekter som objektivt sett fortjener finansiering, ikke nødvendigvis får finansiering i dagens marked. Det er ineffektivt når gode, men marginale prosjekter ikke blir finansiert, og et mangfold i kapitalkilder vil sannsynligvis føre til at nye, gode prosjekter enklere blir finansiert. Utvalget pekte på at det i Norge er få nye vekstselskaper, og at dette blant annet skyldes begrenset tilgang til risikokapital, der særlig tilgang til egenkapital i størrelse opp mot 20 millioner kroner, var krevende. Utvalget pekte særskilt på folkefinansiering som en mulig finansieringskilde som kunne sørge for kapital til virksomheter og prosjekter som av ulike grunner ikke fikk lån fra bank, men som likevel var gode prosjekter: «Folkefinansiering representerer en mulighet for å koble kapitalbesittere og kapitaløkere som ellers ikke ville ha funnet hverandre. Fremveksten av folkefinansiering kan være et nytt og positivt bidrag til kapitaltilgangen for lovende oppstarts- og

---

² NOU 2018:5, *Kapital i omstillingens tid*, på side 91.

³ NOU 2018:5, på side 88.

vekstbedrifter, men også andre forventet lønnsomme bedrifter og prosjekter som kan ha utfordringer med å få tilgang til tradisjonell bankfinansiering og andre typer kapital som venturekapital. Folkefinansiering kan også utgjøre et godt alternativ til finansiering gjennom lokale personlige nettverk og ulike typer mer uformelle kapitalformidlere.»⁴

Europa-parlamentet peker tilsvarende i sitt forslag til regulering av folkefinansiering, på at «crowdfunding (...), bliver i stadig større grad en veletableret form for alternativ finansiering for *nyetablerede virksomheder samt små og mellemstore virksomheder (SMV'er)* tidligt i virksomhedens vækstfase» og «Crowdfunding udgør en *stadig vigtigere* type formidling» for finansiering,⁵ samt at «Crowdfunding kan medvirke til at give *SMV'er* adgang til finansiering og til at gennemføre kapitalmarkedunionen. Manglende adgang til finansiering for sådanne virksomheder er et problem selv i medlemsstater, hvor adgangen til bankfinansiering er forblevet stabil under finanskrisen. Crowdfunding er blevet en veletableret praksis for at få et projekt eller en *virksomhed* finansieret, i regelen af et betydelig antal personer eller organisationer (...)»⁶.

På denne bakgrunn er det viktig at departementet sikrer at det innføres regler som bidrar til å klargjøre regelverket og fjerne utilsiktede hindringer for folkefinansiering, slik Kapitaltilgangsutvalget også konkluderte med i 2018.⁷

Kapitaltilgangsutvalget peker på side 85 på at «Ny regulering [for folkefinansiering] er viktig for å sikre god forretningspraksis, samt for å fremme konkurranse og utvikling av effektive løsninger». NCF mener at Finanstilsynet med sine forslag langt på vei har lyktes i det første, men at det er behov for betydelige revisjoner i reguleringen og forslagene for å skape et konkurransevennlig miljø som er tilrettelagt for effektive løsninger, for både investorer på jakt etter avkastning og for kapitalsøkende foretak. Når analysene viser at det finnes et udekket og ikke ubetydelig finansieringsbehov, må departementet sørge for at det ikke vedtas regler som innebærer ytterligere, og utilsiktede men dårlig begrunnede hindringer for folkefinansiering i Norge, herunder regler som gjør det kommersielt uinteressant å drive slik virksomhet her.

2. Kommentarer til forslagens enkelte bestemmelser

2.1 Krav til uavhengighet

Finanstilsynet legger til grunn at alle låneformidlere, uavhengig av om de er folkefinansieringsplattformer eller organisert på annen måte, må opptre helt uavhengig av både låntakere og långivere, og derfor verken kan «bistå eller representere» noen av partene «hverken før lånet inngås, under lånets løpetid eller dersom et lån eventuelt er misligholdt».

Tilsynet fremhever i høringsnotatet også at «plattformene kan tiltrekke seg långivere (...) som kan opptre på en uheldig måte overfor skyldnere som misligholder lån». Tilsynet tar imidlertid ikke hensyn til at samtlige plattformer i Norge forbyr långiverne å gjøre direkte pågang mot låntaker uten at dette skjer gjennom plattformen selv eller den tredjemann plattformen har oppnevnt som långivernes felles representant. Den effekten tilsynet her er redd for, lar seg følgelig enkelt kontrollere gjennom vilkårene og bruk av nettopp en slik agentrolle som tilsynet ikke vil tillate.

NCF foreslår at det implementeres ny regulering som presiserer at låneformidlere, som opptre i kraft av å være folkefinansieringsplattformer, likevel kan representere långiverne som sikkerhetsagent, i

---

⁴ NOU 2018:5 på side 89 følgende.

⁵ Avsnitt (1) i fortalen til EU-forslaget.

⁶ Avsnitt (2) i fortalen til EU-forslaget.

⁷ NOU 2018:5 på side 92.

forbindelse med reforhandling av lånet dersom lånet misligholdes, eller eventuelt som tilrettelegger for långivermøte der långiverne i fellesskap kan fatte beslutninger med flertallsvotum etter samme modell som for obligasjonslån. Å opprettholde en løsning som direkte vanskeliggjør långivernes – forbrukernes – muligheter til å gjøre sine krav mot en misligholdende låntaker gjeldende, kan vanskelig forsvares ut fra finansregulatoriske hensyn, ei heller ut fra forbruker- og investorbekyttelseshensyn.

At låneformidlere bør kunne representere långiverne som sikkerhetsagent er et sentralt poeng også i den svenske utredningen for ny folkefinansieringslov: «Det är (...) bara genom ett ombud som [parterna] kan göra gällande sina rättigheter och uppfylla sina skyldigheter enligt avtalet»⁸. Nettopp derfor har man i Sverige, som påpekt i høringsnotatet under punkt 3.3 foreslått «at formidleren skal representere («företräda» være «ombud» for) långiverne». Den svenske utredningen uttaler også på mer generelt grunnlag at de svenske plattformene som er undersøkt i forbindelse med utredningen, gjennom brukernes godkjennelse av den enkelte plattforms generelle vilkår, påtar seg en agentrolle på vegne av *alle* långivere, herunder for å kunne håndtere tilfeller hvor låntakeren misligholder sine forpliktelser overfor långiverne, og at selv om lovpålagte krav til slik agentrolle ikke er vanlig, så kan et krav likevel være begrunnet i forbrukerhensyn.⁹ NFCs syn er at tilsvarende gjelder for alle som investerer gjennom folkefinansiering, forbrukere og profesjonelle, og at det snarere enn et forbud mot at plattformen opptre som agent for långiverne, bør vurderes om det skal være krav til at plattformen tar en slik rolle også i Norge.

Foreningens syn har også støtte i EU-forslaget, der det fremheves at plattformene, for å «forbedre tjenesten for deres kunder», nettopp «bør (...) kunde udøve skøn på kundernes vegne hvad angår parametrene for kundernes ordrer».¹⁰

2.2 Forbud mot å bistå ved overdragelse av kreditorposisjon

Finanstilsynet foreslår i høringsnotatet regler som forbyr folkefinansieringsplattformer å bistå långiverne ved mislighold, eller legge til rette for overdragelse av lån. Hadde tilsynet stoppet her, kunne man kanskje forstått dette som en uvilje mot å legge til rette for et annenhåndsmarked for låneandelene. Når det er sagt, merker foreningen seg at tilsynet ubegrunnet legger til grunn at etablering av et annenhåndsmarked for låneandelene krever konsesjon som verdipapirforetak. Låneandelene er imidlertid ikke verdipapirer, men enkle krav. Etter foreningens oppfatning krever omsetning av enkle krav ingen verdipapir-konsesjon etter eksisterende regelverk. Tilsynets påstand står imidlertid ubegrunnet, og det er uklart i hvilken grad tilsynet har utredet og lagt vekt på dette i sine vurderinger.

Tilsynet stanser imidlertid ikke med annenhåndsmarkedet, men sier uttrykkelig at folkefinansieringsplattformen, som låneformidler, heller ikke kan legge til rette for slik overdragelse som er nødvendig for å muliggjøre tvangsinn drivelse av kravet. Det siste står i skarp kontrast til tilsynets uttalte formål om å beskytte forbrukerne, da forbrukerne i praksis vil stå uten midler til å sette makt bak sine krav mot låntakeren. Det vil bety at sikrede lån i realiteten ikke er sikret, fordi ingen långiver alene kan nyttiggjøre seg pantet. Og det vil bety at långiverne vil være fullt og helt hengitt til låntakerens betalingsvilje, uavhengig av låntakerens betalingsevne.

Et totalforbud mot overdragelse fører også til at långiverne låses inn i investeringen sin, uten mulighet til å komme ut av den selv når det er villige kjøpere til kravet. Også dette fremstår som en lite forbruker- og investorbekyttelig løsning. Det står heller ikke i sammenheng med bakgrunnsretten for øvrig, hvor

---

⁸ SOU 2018:20 på side 402.

⁹ SOU 2018:20 på side 401 følgende, og side 411.

¹⁰ Avsnitt 16 i fortalen, samt art. 4 (4) i EU-forslaget.

utgangspunktet er at kreditor kan overdra sin fordring relativt fritt. Et forbud mot overdragelse og bistand til overdragelse er også stikk i strid med EU-forslaget, der det «med henblik på effektiv og gnidningsløs levering af crowdfundingtjenester» legges opp til at plattformene «bør have tilladelse til helt eller delvis at overdrage operationelle funksjoner til tjenesteudbydere», så lenge plattformene fortsetter å være ansvarlig for overholdelsen av regelverket.

Heller ikke i der svenske forslaget til ny regulering finnes det lignende regulering som tilsynet foreslår. I den svenske utredningen understrekes tvert imot behovet for at långivere, som er forbrukere, må kunne la seg representere av en agent for å kunne gjøre sine krav mot låntakeren gjeldende. Gitt det norske Finanstilsynets forståelse av kravet til uavhengighet for norske låneformidlere, er eneste reelle mulighet til å sikre slik tvangsinndrivelse, å legge til rette for en samlet transport av långivernes samlede krav mot låntaker.

NCF foreslår at det i det minste vedtas en forskriftsendring som presiserer at folkefinansieringsplattformene kan bistå långiverne med overdragelse av sine låneandeler.

Enda bedre ville det utvilsomt være om folkefinansieringsplattformene ikke ble tvunget til å gå veien om overdragelse av långivernes krav. En slik løsning er tross alt komplisert og må dokumenteres, og fører til at kanskje uforholdsmessig store andeler av det kravet man til slutt klarer å drive inn, går til kjøperen av fordringen og ikke til långiverne. Som nevnt over, er foreningens klare inntrykk at det ikke praktiseres tilsvarende absolutte krav til uavhengighet i folkefinansieringstilfellene utenfor Norge, heller ikke i de andre skandinaviske landene.

I tilknytning til forslaget til ny finansavtaleloven uttalte Kapitaltilgangsutvalget at det bør etterstrebes en enhetlig regulering i hele EØS-området, og at avvik fra reguleringer og praksis i EØS-området bør begrunnes særskilt.¹¹ NCFs syn er at dette gjelder tilsvarende for folkefinansieringsplattformenes adgang til å bistå långiverne slik at de samlet, gjennom en agent, kan tvangsinndrive renter og lån mot en låntaker som bryter lånevilkårene. Ikke bare fremstår tilsynets forslag til avvikende regulering her ubegrunnet, men det fremstår dessuten som i direkte strid med långivernes, og dermed forbrukernes, interesse i å kunne sette makt bak sine krav.

2.3 Autoinvest-funksjonalitet

Dagens regelverk tillater ikke at norske folkefinansieringsplattformer sprer långivernes risiko ved å sørge for at långivernes investering spres på ulike lån som formidles på plattformen. Slik spredning av långivers risiko i investeringen, ville kunne sikre långiverne bedre diversifisering og dermed lavere risiko i totalinvesteringen.

Auto-invest er en mye brukt løsning ved folkefinansiering utenfor Norge. Eksempelvis bruker svenske Lendify en slik funksjon. Om ønsket er å sikre långiverne, og dermed forbrukerne, best mulig, mener foreningen at långiverne bør få mulighet til å investere sine beløp gjennom en automatisk spredning av investorenes innsatser i alle lån fortløpende som de publiseres innen en gitt periode.

---

¹¹ NOU 2018:5, på side 77.

2.4 Bruk av agenter

Finanstilsynet foreslår å forby folkefinansieringsplattformer å samarbeide med «mellommenn, agenter, fullmektiger, samarbeidspartnere eller lignende som skal fremskaffe eller henvise låntagere eller långivere til låneformidlingsforetaket». Selv om foreningen uttaler seg om forslaget konkret i relasjon til folkefinansieringsplattformer, synes forbudet å være forhastet.

Folkefinansieringsplattformer og andre låneformidlere har lov til å markedsføre sine produkter. Kapitaltilgangsutvalget har endatil påpekt at det er et ikke ubetydelig behov for folkefinansieringsplattformenes produkter. Det er følgelig ingen grunn til at disse aktørene skal pålegges særlige begrensninger med hensyn til organisering og markedsføring av sin virksomhet, ut over de generelle begrensningene som følger av alminnelig norsk rett.

Det finnes ingen lignende regulering verken i det svenske lovforslaget eller i EUs forslag. Etter foreningens oppfatning vil et forbud mot bruk av agenter mv. være et effektivt hinder for nyetablering i det norske markedet. Slike hindre fører i siste rekke til mindre konkurranse, mindre innovasjon, og dårligere og dyrere produkter. I den grad det burde særreguleres noen samarbeidsbegrensning for folkefinansieringsplattformer, bør begrensningen tilsvare den som er foreslått i EUs forslag til ny regulering, i art. 4 nr 3: «Crowdfundingtjenesteudbydere må ikke betale eller modtage nogen form for aflønning, rabat eller naturalieydelse for at videresende investorordrer til et bestemt crowdfundingudbud på deres plattform eller til et bestemt crowdfundingudbud på en tredjeplattform». Etter foreningens syn ville slik ruting av ordre uansett vært i strid med kravet til uavhengighet, reglene om interessekonflikt og god forretningskikk.

2.5 Krav om én långiver per lån

Finanstilsynet foreslår i høringsnotatet at folkefinansieringsplattformer ikke skal ha – og presiserer også at de under eksisterende regelverk heller ikke har – adgang til å formidle lån til mer enn én långiver. Foreningen finner det uklart hva tilsynet egentlig mener med dette.

Selve idéen om folkefinansiering er bygget på at mange investorer, selskaper som privatpersoner og profesjonelle og forbrukere, sammen yter et lån til noen som trenger finansiering og som kan betale en rente for å få tilgang til denne finansieringen. Hele konseptet baserer seg følgelig på at hvert prosjekt og hver låntaker har langt mer enn én långiver.

Antar man at tilsynet likevel er innforstått med dette, og at dette er tillatt under dagens regler – hvilket foreningen legger til grunn at det er – løses utfordringen med kravet om direkte lån i dag slik at det teknisk sett inngås én låneavtale mellom låntaker og hver enkelt långiver. Plattformen sørger for å ta imot det samlede beløpet fra låntaker, som så fordeles proratarisk mellom långiverne. Fremfor å opprettholde et krav som synes å være dårlig begrunnet, ber NCF departementet om å vurdere å gjøre presiseringer i regelverket som tillater folkefinansieringsplattformene å legge til rette for låneavtaler som signeres av plattformen på vegne av alle långiverne, og at det er tilstrekkelig med én låneavtale for alle låneandelene som tegnes av långiverne.

Det nevnes for ordens skyld at ett lån og en låneavtale kan inngås med både én og flere långivere er også forutsatt i EUs forslag¹².

---

¹² Avsnitt 10 i fortalen til EU-forslaget.

2.6 Begrensninger på aksjonærers, ansattes og plattformens egne utlån gjennom «egen» plattform

Finanstilsynet foreslår at folkefinansieringsplattformen selv, eiere av kvalifisert eierandel, styremedlemmer og ansatte i foretaket og styremedlemmer og ansatte i selskaper med kvalifisert eierandel, samt deres nærstående, skal være forhindret fra å være kunde hos folkefinansieringsplattformen. «Kvalifisert eierandel» tilsvarer 10% eller mer etter dagens regelverk.

Gitt eierskapsstrukturen i dagens aktører i det norske markedet, tar tilsynet på denne måten store deler av «folket» ut av folkefinansieringen: I FundingPartner er hhv DNB og Schibstedt aksjonærer med kvalifisert eierandel, og Monner er et heleid datterselskap av Sparebank1 SR-Bank ASA; Alene utgjør de ansatte i disse tre aksjonærene mer enn 20 000 personer, og er en masse som til enhver tid endrer seg når noen tiltrer og noen fratrer sine stillinger. At plattformene skal pålegges å holde kontroll med hvor alle deres kunder til enhver tid er ansatt, fremstår uforholdsmessig byrdefullt og lite hensiktsmessig. Et forbud mot egne utlån på egen plattform må følgelig vedtas i en form som sikrer at forbudet kun treffer i de situasjonene hvor det i realiteten dreier seg om «egen» plattform.

NCF er enig med Finanstilsynet i at det er naturlig å kreve at folkefinansieringsplattformene har og etterlever interne politikker og prosedyrer som sikrer uavhengighet og håndtering av interessekonflikter. Foreningens syn er likevel at absolutte begrensninger i aksjonærers, ansatte og plattformenes egne investeringer i lån formidlet på «egen» plattform, og opptak av lån via den samme, bør legges på samme nivå som i EU-forslaget. De foreslåtte begrensningene i EUs utkast innebærer at absolutte begrensninger kun legges på aksjonærer som eier minst 20 % av folkefinansieringsplattformen, egne ledere og personer som er nærstående til slike aksjonærer og ledere.¹³ I tillegg tillates plattformen selv å investere i lån som plattformen formidler med inntil 2 % lånet/prosjektet.¹⁴ Slik sikrer man at nasjonale og grenseoverskridende aktører ikke behandles ulikt. Etter foreningens syn er EUs forslag innenfor det man kan forvente at folkefinansieringsplattformene er i stand til å kontrollere og etterleve, og utgjør en hensiktsmessig avgrensning når formålet er å sikre likebehandling av foretakets kunder.

2.7 Krav til organisering med hovedsete i Norge

Tilsynet foreslår at låneformidlingsforetak må organiseres som AS eller ASA med hovedsete i Norge. Det er vanskelig å forstå begrunnelsen – å kunne føre nødvendig kontroll med virksomheten – når EU samtidig i sitt arbeid fremhever nettopp behovet for å legge til rette for grenseoverskridende virksomhet i tråd med EØS-avtalens utgangspunkt om fri bevegelse av kapital. Det er grunn til å minne om at det i fortalen til forlaget til ny regulering heter at: «... crowdfundingaktiviteter [har] hidtil hovedsakelig vært af national karakter, hvilket har hindret fremkomsten af et EU-marked for crowdfunding og dermed afskåret virksomheder fra dagang til crowdfundingtjenester, særligt i tilfælde, hvor en virksomhed opererer i en medlemsstat, der på grund af sin relativt lille befolkning ikke giver adgang til et stort antal personer»¹⁵.

I seg selv innebærer tilsynets forslag at det vil bli vanskeligere og dyrere for folkefinansieringsselskaper å etablere virksomhet i Norge, noe som vil gi dårligere konkurranse mellom aktørene i det norske markedet med dertil dårligere vilkår for norske investorer og forbrukere, og dårligere tilgang på finansiering for kapitalsøkende, norske virksomheter. Tilsvarende krav om etablering i Norge gjelder ikke for en rekke andre finansieringsforetak. Etter NCFs oppfatning gir finansforetaksloven kap 5

¹³ Avsnitt 19 i fortalen og art. 7 (2) i EU-forslaget.

¹⁴ Art. 7a (2) i EU-forslaget.

¹⁵ Fortalens avsnitt 6, i.f., til EU-forslaget.

tilstrekkelig grunnlag for tilsyn og kontroll med utenlandske folkefinansieringsplattformers virksomhet i Norge. Tilsynet har heller ikke begrunnet standpunktet i høringsnotatet.

NCF mener forslaget om krav til organisering og hovedkontor står i strid med de hensyn EØS-avtalen søker å ivareta generelt, og med EUs forslag til og begrunnelse for nytt regelverk for folkefinansiering spesielt. Forslaget bør derfor ikke vedtas.

3. Forskriftsendringen om investeringer begrenset til 1 million kroner per år

Departementet har allerede gjennomført endring av finansforetaksforskriften som innebærer at investorer kan gi lån opp til 1 000 000 NOK per år via folkefinansieringsplattformer uten å komme i konflikt med konsesjonskravet.

NCFs syn er at beløpsbegrensningen er satt for lavt. Begrensningen slik den er satt i dag hindrer semi-profesjonelle og profesjonelle aktører fra å investere via folkefinansiering. Beregninger foreningens medlemmer har gjort, viser at begrensning på 1 000 000 NOK fører til at ca halvparten av markedspotensialet forsvinner. Dette betyr at færre bedrifter får mulighet for finansiering. Det betyr også at de semi-profesjonelle - som kan disiplinere markedet med å investere i gode låneprosjekter som blir fylt - forsvinner.

Det er foreningens syn at krav om egnethetstesting av den enkelte stor-investor, langs de linjene som tilsynet har redegjort for i høringsnotatet, på en bedre og mer balansert måte ivareta de hensynene som dagens beløpsbegrensninger er ment å ivareta

Etter NCFs syn bør departementet også vurdere å la fond og selskaper med overskuddslikviditet plassere overskuddet i prosjekter formidlet gjennom folkefinansiering.

Norsk Crowdfunding Forening

Geir Atle Bore
Styreleder